

בעהש"ת

שבע היים

דברי תורה

מאת

כ"ק מרן אדמו"ר
הגה"ק זצוקללה"ה

דברי תורה

מאת

כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א

פרשת מקץ – שבת חנוכה – תשפ"ג

גליון ב' אלפים מ"ז

שנה ל"ט • גליון י'

יוצא לאור ע"י

מכון הוצאה לאור "שבע היים"

אגוד חסידי צאנז

רח' רבי עקיבא 8 • קרית צאנז נתניה

טלפון/פקס: 09-8820355

בארה"ב: 201-472-0556

בעה"י, ימי אורה דחנוכה, לשנת "ברכות כל הימים" תשפ"ג לפ"ק

למע"כ ידידינו, אנ"ש היקרים דורשי שלומנו.

אודה ה' בכל לבב בסוד ישרים ועדה על כל הטוב אשר גמלנו,
כי הפליא חסדו הגדול עמנו,
שהחיינו וקימנו ולזמן הזה הגיענו, נגילה ונשמחה בו לעת השמחה במעוננו,

שמחת היכנס בני היקר

הב' שמואל אלכסנדר ני"ו לאוי"ט

לעול תורה ומצוות בשעתומ"צ

והנני בזה להזמינכם לבוא ולקחת חבל בנעימים ביום שמחת לבנו
שישו אתנו משוש כל אהובנו

בשמחת הבר מצוה

שתתקיים בראשות כבו"ק מרן אאדמו"ר שליט"א עטרת ראשנו
ברצו"ה ביום שלישי שנכפל בו כי טוב, לסדר ברכות שמים מעל וגו'

מוצאי עשרה בטבת, בשעה 7.30 בערב

בהיכל הגדול, קרית צאנו נתניה

ואני תפלה שיהי ה' אלקינו עמנו כאשר היה עם אבותינו, ובהאי שעתא דביה רעוא וחדותא נשואות עינינו,
שבזכותם הקיימת לדור דורים ייטיב עמנו, להריק שפ"ע קודש וחי"ים ארוכים וברכאין טבין על כל
המשתתפים בשמחתנו, וקול גאולה מהרה ישמע בארצנו, בקבלת פני משיח צדקנו, בשוב ה' שבותנו בקרוב
בימינו, אכי"ר.

פק' יוסף אשף ז"ל הלאה שלום

בן כ"ק ארן ארל"ר שליט"א
רע"ש בית צאנו אר"ה אב"ד ק"ק צאנו באר"ה

כנהוג בחצר הקודש לא נשלחים הזמנות פרטיות
ונא לראות הזמנה זו כאישית

תוכן הענינים

דברי תורה מאת כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק זצוקללה"ה

בעידן רעוא דרעוין ש"ק פרשת מקץ

שבת חנוכה תשי"ד

- האדם צריך להשתדל תחילה לתקן את עצמו ורק לאחר מכן יוכל לתקן גם אחרים.
- המוכיח ומבקש לתקן אחרים קודם שהשלים את עצמו עלול הוא עצמו ליפול לידי חטא.
- כדי שהתוכחה תשפיע לטובה בהכרח שיהיה לב המוכיח עצמו זך וטהור לפני השי"ת.
- מי שאינו צדיק ומתעסק בתיקון חבריו עלול למות בלא תשובה, לפי שבכל פעם שלבו נוקפו תחת לשוב אל ה' הוא מוכיח את חבריו.
- על ידי שהאדם משתדל בעבודת השי"ת ובעסק התורה בינו לבין עצמו, הוא גורם לכך לטהר את העולם ממילא.
- ענין נר חנוכה לדעת בית שמאי שהוא פוחת וחולך, לרמוז על מדריגת הצדיקים שככל שהם מתעלים הם מבינים יותר שעליהם להאיר תחילה את עצמם ורק לאחר מכן להאיר לעולם כולו.
- משה ואהרן התעסקו בתיקון עצמם וממילא טיהרו את לב בני ישראל לאביהם שבשמים. וזאת היתה טעותם של נדב ואביהוא שהיו סבורים שצריך לדבר אל בני ישראל בדברי מוסר ותוכחה לעשות פעולות גם בגשמיות להשיבם למוטב.
- דרכם של רבותינו תלמידי הבעש"ט הק' זי"ע היתה להחזיר את בני ישראל למוטב על ידי העסק בויכוח נשמותיהם בעבודת ה' שעברו בינם לבין עצמם ולא בדברי מוסר ותוכחה גשמיים.
- נס חנוכה מתייחס אל מתתיהו שעסק בעבודת השי"ת והמשיך את הישועה על ידי פעולה רוחנית, ולא אל יהודה המכבי ואחיו שהשתדלו במלחמה גשמית, כי עיקר הנס נמשך על ידי פעולות רוחניות.
- החשמונאים גם בעת שיצאו למלחמה לא פסקו מעסק התורה בבחינת 'זוידים ביד עוסקי תורתך' בלשון הוזה.
- נר חנוכה שכבתה אין זקוק לה, להורות שלא עלינו הדבר מוטל לראות שאורו של הקב"ה יאיר בכל העולם, אלא אנו מדליקים את הנר ונכנסים אל הבית לעסוק בתורה, והשי"ת יאיר את נרו לעיני כל הגוים.

בשולחן הטהור ליל ש"ק פרשת מקץ

שבת חנוכה תשכ"א

- מליצת יושר על בני ישראל, מה אם לאומות העולם הרשעים נותן הקב"ה כל טוב, על אחת כמה וכמה שבני ישראל ראויים שיתן להם כל טוב בטובה כפולה ומכופלת.

תוכן הענינים

דברי תורה מאת כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א

אמונה שלימה בהקב"ה שמקדים רפואה למכה

- מדברי מרן זי"ע, על ב' מדרגות באמונה, הא' שמאמין שהש"ת משפיע לו כל צרכו בכל רגע ורגע, והב' שמאמין שכבר בששת ימי המעשה הכין הבור"ע את כל הצטרכויותיו.
- הענין שהקב"ה מקדים רפואה למכה, כי אם יהיה קודם המכה יתחילו לדון אם האדם ראוי שיבראו עבורו רפואה, אבל אם הרפואה מוכנה אזי שפיר יזכה להירפא.
- כל זאת רק כשהאדם מאמין במדרגה גבוהה שהכל מוכן עבורו עוד מקודם אשר אז גם הרפואה קודמת למכה.
- מספח"ק קדושת לוי, שמנשה רומז למכה ואפרים לרפואה, ולכן הקדים יעקב את אפרים לפני מנשה.
- הבן יקיר לי 'אפרים', היינו הקדמת רפואה למכה, ועל ידי זה זכור אזכרנו עוד.
- ביום שקוראים את מנשה לאחר אפרים, נקרא 'זאת חנוכה' דענין חנוכה להורות על מדרגת האמונה הגבוהה שהכל מוכן מראשית היצירה.
- יוסף הצדיק הבין שירידתו למצרים הוא הרפואה שמקדימים שלא יצטרך יעקב לרדת בשלשלאות של ברזל.
- חובת ההתחזקות באמונה שלימה שהקב"ה הכין לנו מתחילה את הישועה והרפואה.

קול רנה וישועה באהלי צדיקים

בהדרת קודש וברגשי כבוד משגרים אנו בזה בשם כל הקהל הקדוש
ברכות לראש משביר קדם עטרת ראשנו ותפארתנו

כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א

לרגל השמחה השרויה במעון קדשו במזל"א טבא וגדיא יאה
שמחת הולדת הנינות שיחי

בנות תאומות לנכדו הרה"ג ר' יקותיאל יהודה שליט"א
בן בנו הגה"צ מוריניו אברהם שליט"א אב"ד קרית צאנו טבריה

והברכה אחת היא לסבים הדגולים

כ"ק אדמו"ר מסטרדאפקוב שליט"א

כ"ק אדמו"ר מתולדות אהרן שליט"א

כ"ק אדמו"ר ממעליץ שליט"א

והגה"צ רבי משה קאהן שליט"א, אב"ד קהל תולדות אהרן בטבריה ובלונדון
בקול צהלה ורינה שפתינו תרננה שיהא רעוא מן קדם ה' אוהב צדיקים ית"ש שיזכו
לגדלן לבעלי תורה לחופה ולמעש"ט, לתפארת השושילתא דדהבא ובית אבוה"ק,
ואך קול ששון וקול שמחה ישמע לעד במעון הקודש, אביה"ד

דברי תורה

מב"ק מרן אדמו"ר הגה"ק וצוקללה"ה

בעידן רעוא דרעוין ש"ק פרישת מקץ שבת הנוכח תשי"ד

עצמך ואחר כך קשומ אחרים, היינו שמתחילה צריך האדם להשלים את עצמו, ורק לאחר מכן יש בכוחו להוכיח ולהשפיע על אחרים. ומבשרי אחזה א-לוה, כשם שבגשמיות לא יתכן שיכלכל אדם את כל חבריו וריעיו והוא עצמו ימות ברעב, כך גם אי אפשר שאדם ישפיע על מרעיו בשעה שהוא עצמו אינו משלים את עצמו.

ועל זה אמרה תורה בפרשת שמע (דברים ו, ו-ו), והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום על לבבך ושננתם לבניך וגו', ודרשו חז"ל (קדושין ל, א) ושננתם שיהו דברי תורה מחודדים בפוך וכו', וכן ושננתם לבניך אלו התלמידים (רש"י), להורות שתחילה יקיים והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום על לבבך, היינו שאתה בעצמך תחקוק את הדברים האלה על לבבך שיהיו דברי תורה מחודדים בפוך, בבחינת אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו (עיין פסחים ג, א ועוד), ורק לאחר מכן ושננתם לבניך אלו התלמידים, ללמד תורה לאחרים.

ובן הוא אומר (דברים יא, יט) ולמדתם אתם את בניכם וגו', ודרשו חז"ל (בבא בתרא כא, א; ירושלמי קידושין א, ז), קרי

בתורה"ק (בראשית מב, י-יא) ויאמרו אליו לא אדוני ועבדיך באו לשבר אבל, כולנו בני איש אחד נחנו בנים אנחנו לא היו עבדיך מרגלים.

ובמסורה (הובא בבעל הטורים), נחנו ג' פעמים, הכא כולנו בני איש אחד נחנו, ואידך (במדבר לב, לב) נחנו נעבור חלוצים לפני ה', ואידך (איכה ג, מב) נחנו פשענו ומרינו.

עוד בפרשתן (להלן מג, ג-ה), ויאמר אליו יהודה לאמר העד העיד בנו האיש לאמר לא תראו פני בלתי אחיכם אתכם, אם ישך משלח את אחינו אתנו נרדה ונשברה לך אוכל, ואם אינך משלח לא נרד כי האיש אמר אלינו לא תראו פני בלתי אחיכם אתכם.

ובמסורה (הובא בבעל הטורים), נרדה ג' פעמים, הכא נרדה ונשברה לך אוכל, ואידך (בראשית יא, ז) הבה נרדה ונבבלה שם שפתם, ואידך (שמואל א יד, לו) ויאמר שאול נרדה אחר פלשתים לילה וגו'.

*

נראה לבאר, על פי מאמרו של ריש לקיש (בבא מציעא קז, ב ועוד), קשומ

מי שהתעלה במדריונה מבין שעליו לראות תחילה להשלים את עצמו כראוי קודם שיתעסק בתיקון בני ביתו. ולזה המהדרין שאינם בבחינה גדולה כל כך, מדליקין נר לכל אחד ואחד, שבדעתם להעלות את נר התורה לכל אחד מבאי ביתם. אולם המהדרין מן המהדרין המה השכילו להבין שעליהם תחילה לתקן ולהשלים את עצמם, שהם יהיו מוסיפים והולכים, ורק אז יוכלו לקיים נר איש וביתו בהידור (עין תוספות שם בד"ה והמהדרין), והבן.

בזה יש לבאר את דבר המסורה, שאם יעלה על לב לומר כי בולנו בני איש אחד נחנו, שבהיות שכל ישראל ערבים זה בזה (שבועות למ', א), והם כגוף אחד, מה חילוק יש אם ישלים את עצמו תחילה או שישתדל להשפיע על אחרים תחילה, מה לי הוא מה לי אחר, אוי בסופו של דבר, נחנו פשענו ומרינו, שיפול בלי תקומה, על דרך האמור (שיר השירים א, ו) שמוני נוטרה את הכרמים כרמי שלי לא נטרת. על כן הדרך הנכונה היא, נחנו נעבור חלוצים לפני ה', שאנו עצמנו נעבור חלוצים מבלי לחשוב על שותפים וחברים, אלא בעצמנו נצא חלוצים להילחם מלחמת היצר, ואז נעשה ונצליח. אבל המקדים תחילה לחשוב שבהיות שכולנו בני איש אחד נחנו יש להשתדל בתיקון חברינו, סופו ליפול בעצמו, כמשל שאמרו צדיקים למנקה הארובות שנכנסם לנקות את הארובה ויוצא משם כשהוא עצמו מלוכלך כולו, והוא עלול לבוא בעצמו לידי חטא.

ביה ולמדתם אָתֶם, לפי שלא יתכן לקיים 'ולמדתם אותם את בניכם' ללמד תורה לאחרים, מבלי שקיים תחילה 'ולמדתם אתם' שילמד הוא עצמו.

מסופר על הרה"ק רבי יהודה צבי מראזלא זי"ע, חתנו של זקה"ק בעל עמרת צבי מזידיטשוב זי"ע שאמר: בהיותי צעיר לימים הייתי סבור שיעלה בידי לתקן את העולם כולו בכח התורה שקיבלתי מרבתי. לאחר זמן כשנתיישרה דעתי יותר הבנתי שלא כל כך מהר יעלה בידי לתקן את כולם, אך היתה תקוותי שיעזרני השי"ת לתקן לכל הפחות את בני עירי ראזלא עירי, ובכך השקעתי את כל כוחותי. כשעברו עוד שנים ונתיישרה דעתי עוד יותר, נוכחתי לראות שלא אוכל לתקן את כל העיר ראזלא, על כן החלטתי להשקיע את כל כוחותי בתיקון יוצאי חלצי, שאזכה לבנים ולנכדים טובים ההולכים בדרך הישר והטוב ולהקים דור של עובדי ה'. אולם עתה כאשר זקנתי, הבנתי שתחילה עלי לתקן את עצמי, שאני בעצמי אשוב בתשובה שלימה, שלא יהא ביתי ריקם. עכד"ק.

זהו הרמז במה שתקנו חז"ל (שבת כא, ב), מצות חנוכה נר איש וביתו, והמהדרין נר לכל אחד ואחד, והמהדרין מן המהדרין, בית שמאי אומרים יום ראשון מדליק שמונה, מכאן ואילך פוחת והולך, ובית הלל אומרים יום ראשון מדליק אחת, מכאן ואילך מוסיף והולך. והלכה כבית הלל (ראה שו"ע אור"ח סימן הרעא, ב). כי מי שאינו במדריונה גדולה כל כך מעלה על דעתו שבכוחו להעלות את נר התורה ולתקן את כל בני ביתו, אבל

את האדם מן העבירה. אבל אדם שאינו כמדריגה כזו עליו להזיזה ביותר מליך בדרך זו, כי עלול הוא ליפול מטה מטה ח"ו, כמו שמוכא בשם מרן הבעש"ט הקדוש זי"ע (ראה תולדות יעקב יוסף, בקונטרס אחרון שבסוף הספר. מוכא בבעש"ט עה"ת פרשת קדושים אות יז) מה שאמר מוסר למוכיח שזיזה בעצמו, על פי משל שנכנס חסיד אחד לכרך וכו' עד שאח"כ עשה כמעשיהם, עיי"ש.

וממוצא הדברים נשכיל כי לא יעלה אדם על דעתו לילך ולתקן אחרים בעוד שהוא אינו שלם בנפשו רוחו ונשמתו בתכלית השלימות, כי לא ניתנה רשות לעשות כדברים האלה אלא למו שזוכה להיות מדרי מעלה כמרן הבעש"ט הקדוש זי"ע שהיה עושה עליית נשמה וישב תדיר בשמי השמים העליונים, צדיקים כגון אלו בכוחם לתקן אחרים באופנים כאלו של ירידה לצורך עליה, אבל אנשים כערכנו עלינו להתעסק תחילה בתיקון עצמנו.

וזוהו המכוון כמה שאמרו בגמרא, אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו, הכוונה, מי שהיה גם בחיים חיותו תדיר בעולמות העליונים והיה דר בבית ובעליה כאחד (עיין אוה"ח הק' בראשית ג, יד; אגרא הכלה, פרשת בראשית, ד"ה והנה ככל), אין הכרח שיהא תלמודו בידו, והוא רשאי לפעמים להתבטל לצורך מצוה וכדומה, אבל אשרי מי שבא לכאן, היינו שבחיים חיותו עדיין לא היה כאן אלא היה חי בעולם הזה, לאיש כמוהו ראוי שיהיה ותלמודו בידו ולא שילמד אחרים.

בזה יש לפרש הכתוב (תהלים א, א-ב), אשרי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים ובדרך חמאים לא עמד ובמושב לצים לא ישב, כי אם בתורת ה' חפצו ובתורתו יהגה יומם ולילה. ולכאורה תמוה שנקט שתי קצוות הרחוקות מאד זו מזו, שאינו הולך בעצת רשעים ואינו עומד בדרך חמאים ואינו יושב במושב לצים, כי אם בתורת ה' יהגה יומם ולילה, והוא נדמה כאומר על פלוני שלא זו בלבד שיש לו לחם לאכול הוא גם עשיר גדול, והיה ראוי שיאמר שני דברים הקרובים זה לזה.

ויתכן לומר, כי הנה מצינו בגמרא (פסחים ק"ג, ב) על רב חנינא ורב אושעיא דהוו אושכפי בארעא דישראל והוו יתבי בשוקא דזונות ועבדי להו מסאני לזונות ועיילי להו, אינהו מסתכלי בהו ואינהו לא מדלן עינייהו לאיסתכלי בהו, ומומתייהו הכי בחייהו רבנן קדישי דבארעא דישראל עיי"ש. עוד איתא (עבודה זרה יז, א) רבי חנינא ורבי יונתן הוו קאזלי באורחא וכו', אמר ליה אידך ניזיל אפיתחא דבי זונות ונכפייה ליצרין ונקבל אגרא, כי ממו התם חזינהו לזונות איתכנעו מקמייהו, אמר ליה מנא לך הא, אמר ליה (משל ב, יא) מזימה תשמור עלך תבונה תנצרכה וכו', מדבר זימה תשמור עליך תורה תנצרכה עיי"ש.

והדברים נוראים, כי אך צדיקים קדושים שהם כשרפי מעלה יש להם בכח תורתם וקדושתם העליונה שמירה מיוחדת מן השמים שלא ישלומ בהם יצר הרע, אך הם יכולים להשפיע הרהורי תשובה בחוטאים, ואך הם יכולים להכניע את כוחות הרע ולמנוע

תצוה) על הפסוק (שמות כו, כ) ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור להעלות נר תמיד, וז"ל, דהתורה הקדושה מלמדת אותנו דרכי מוסר ותוכחה איך יוכיח אדם את חבירו, דהנה האדם הרוצה להוכיח בני אדם צריך להיות קדוש וטהור בכל בחינותיו, דהיינו נפש רוח נשמה, הוא טהור וגופו טהור, ואז הוכיח תוכיח את עמיתך ולא ישא עליו חטא (ויקרא יט, ז), דאי לאו הכי שיהיה נבחן עם כל אופניו בקדושה ובטהרה, אזי בלתי אפשרי שתוכחתו יעלה כהוגן, אף אם יצוה בטוב לבני אדם ויעשו על פיו, גם שניהם אינם יכולים שיהיה מעשיהם בשלימות ויפנה לבבם, זה ככה יאמר לבבו להתפאר בלבו איך מעלתו גדולה שזיכה את חבירו במצות ה' לעשותה, ותועבת ה' כל גבה לב (משלי טו, ה), וזה יאמר בלבו גם כן בהתפארות להתפאר בפני בני אדם, ולא יעשה המצוה בשלימות לכבוד השי"ת, רק שיבא לו פניות רבות בלבבו, וכל זה הוא מחמת שזה המצוה לו בטוב, אין שלם בצדקו בכל בחינותיו כנ"ל. אבל הצדיק השלם לו ראוי והגון להוכיח, והעושה כמצותו אף בפניו, ולא יגבה לבבו בקרבו לשום פניה אחרת, לא הוא ולא העושים, רק שניהם כאחד טובים יעשו לכבוד השי"ת.

וז"ל ואתה, דויו הוא המוסיף על הענין, דהיינו אתה עם כל בחינותך כנ"ל תצוה את בני ישראל, על דרך דאיתא בגמרא (ירושלמי ברכות פ, ה) וד' הוא ובית דינו, דהו"ו הוא המוסיף על הענין. וכמו כן הפירוש כאן, ואתה תצוה, בטוב שזה נקרא צוה, על דרך דאיתא בספרים

לכוונה זו אמר דוד המלך ע"ה, אשרי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים ובדרך חמאים לא עמד ובמושב לצים לא ישב, אין הכוונה למי שהולך אצל הרשעים והחמאים והלצים כדי לחטוא עמהם, אלא אדרבה כוונתו ללכת אצלם ולשבת עמם כדי להחזירם למוטב, ואף על פי כן אמר, אשרי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים ובדרך חמאים לא עמד ובמושב לצים לא ישב כדי לתקנם ולהשיבם בתשובה, כי אם בתורת ה' חפצו ובתורתו יהגה יומם ולילה, שהוא עצמו יעסוק בתורתו דייקא יומם ולילה, לתקן תחילה את עצמו שהוא יזכה קצת לתורה, כדברי הרה"ק מראזלא זי"ע, ובנוגע לאחרים יסמוך על הקב"ה שיבוא בעל הכרם ויכלה את קוציו (בבא מציעא פג, ב).

ידועה העובדא שכאשר דו"ז הרה"ק משינאווא זי"ע השתתף באסיפת הרבנים של חברת 'מחזיקי הדת' בעיר לעמבערג כדי לחזק את גדרי היהדות, נענה הרה"ק רבי יהושע מבעלזא זי"ע ואמר לו, מחותן, מה יש לעשות למען תיקון העולם שכל כך פוחת והולך. והשיבו הרה"ק משינאווא, בעלזער רב, אתם תשבו בביתכם ותאמרו מזמור תהלים, ואני אשב בביתי ואומר מזמור תהלים, והשי"ת יעזרנו על דבר כבוד שמו שיוטבו פני העולם, עבד"ק.

*

כדי לפעול בדברים על הכלל בהכרח שיהיו הדברים יוצאים מלב טהור, כמו שכתב בספה"ק גועם אלימלך (פרשת

ונגש העם איש באיש ואיש ברעהו ירהבו הנער בזקן והנקלה בנכבד, ואמרו בנמרא (הגיגה יד, א), כי אתא רב דימי אמר, שמונה עשרה קללות קילל ישעיה את ישראל, ולא נתקררה דעתו עד שאמר להם המקרא הזה ירהבו הנער בזקן והנקלה בנכבד וכו', ירהבו הנער בזקן, אלו בני אדם שמנועריין מן המצוות, ירהבו במי שממולא במצוות כרימון, והנקלה בנכבד, יבא מי שחמורות דומות עליו כקלות ויריהבו במי שקלות דומות עליו כחמורות, עיי"ש. ולכאורה יפלא, וכי אלו הנערים המנוערים מן המצוות הם דוכרי שקר הכודים מלבם כזבים על אותם שהם מלאים מצוות כרימון ושקלות דומות עליהם כחמורות. אלא שבאמת תוכחתם אמיתית ואכן ראו דבר עולה באלה שהם מלאים מצוות כרימון, אף על פי כן אינו מן הראוי שהנערים המנוערים מן המצוות הם יעמדו להיות מוכיחים בשער וירצו לתקן את אלו שקלות דומות עליהם כחמורות.

בזה יש לפרש את דבר המסורה (הובא
 כבעל המורים, בראשית יג, ג) ד' פעמים
 וחמאים, ואנשי סדום רעים וחמאים לה'
 מאד (שם), ושבר פושעים וחמאים יחדיו
 ועוזבי ה' יכלו (ישעיה א, כח), וחמאים
 בעדת צדיקים (תהלים א, ה), וחמאים אליך
 ישובו (תהלים נא, טו). הרמז, ואנשי סדום
 רעים וחמאים לה' מאד, אולם תחת
 שיקימו וחמאים אליך ישובו, מתוך
 הכרה בחסרונותיהם ובמעשיהם הרעים,
 ושאינם עוסקים בתורה ובתפילה כראוי,
 ואינם עושים צדקה ומעשים טובים כדת,
 המה וחמאים בעדת צדיקים, הם

מצוה בטוב ומוהיר ברע, ואם תצוה עליהם, אם כל הבחינות שלך כנ"ל תפעול שלא תבואו לידי פניות אחרת לא אתה ולא הם.

וזהו ויקחו אליך שמן זית, דהיינו כל התשובות והמצוות שיעשו שזה רמז שמן זית זך, כתיב למאור, כדאיאת באלשיך הקדוש פירושו באורך, שצריך האדם לכתת ולשבר עצמו בענויים וסיגופים בשביל עבודת הבורא יתברך עיי"ש. וכל זאת גם אם יעשו בפניך לא תבוא אתם לידי פניה אחרת חלילה. וזהו ויקחו אליך, רצה לומר בפניך שאתה רואה עשותם כמצותך על ידך ולא תפנו לשום פניה רק ליחוד שמו יתברך. להעלות נר תמיד, רצה לומר שלא תהיה כוונתכם רק להעלות הקדושה והאור העליון הנקרא נר. עכ"ל המהור.

מתבאר מדבריו שאם הבא להשיב את בני ישראל בתשובה אינו שלם בכל בחינותיו ואין דבריו יוצאים מן הלב, הוא גורם קלקול לשומעי לקחו ואינו מתקנם. וזו היא סיבת הדבר שמלפנים בישראל לא היו עומדים להחזיר את בני ישראל אל אביהם שבשמים אלא אחד כדור או שניים כדור שהיו עמודי עולם, ובכל זאת חפץ ה' בידם הצליח להשיב את לב בני ישראל לעבוד את השי"ת, ואילו כדורנו רבים הם העושים ופועלים, ובכל זאת לא היה דור של שמד כדורנו. הכל מפני שאין כוונת המוכיחים טהורה בלתי לה' לכדו לכבוד השי"ת ולכבוד התורה הקדושה.

וכבר ניבא ישעיהו הנביא על דור עקבתא דמשיחא (ישעיה ג, ה),

קולו בבואו אל הקודש, 'קולו' קול לעצמו, שאינו משמיע קול לאחרים אלא את עצמו הוא מקדש ומטהר ואומר פרקי תהילים לפני השי"ת, ממילא ונשמע מאליו פתגם המלך - מלכו של עולם - אשר יעשה בכל מלכותו, שהדיבור יוצא ונשמע מאליו בכל העולם כולו. על דרך שאמרו (עין ספר הישר לר"ת, שער ג) דברים היוצאים מן הלב נכנסים אל הלב, שאפילו הדברים היוצאים מן הלב דהיינו בלחשיה ובקול נמוך, אף על פי כן בהיותם יוצאים מן הלב הם נכנסים אל הלב, ומאליו נשמע פתגם המלך תורת השי"ת בכל העולם והכל יקבלו מכוחו הרהורי תשובה ולב טהור.

זהו הרמז במה שאמרו, אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו, הכוונה, אשרי זה האיש אשר בכח לימודו שלו שהוא בידו באו ולמדו אחרים ממנו, כשהוא בינו לבין עצמו בחדרי חדרים, ובכל זאת הוא משפיע על אחרים שגם הם יבואו מאליהם ויעסקו בתורה.

*

בזה יש לפרש בענין מחלוקתם של בית שמאי ובית הלל במצות הדלקת נר חנוכה, כדברי הגמרא המובא לעיל, והמהדרין מן המהדרין, בית שמאי אומרים יום ראשון מדליק שמונה, מכאן ואילך פוחת והולך, ובית הלל אומרים יום ראשון מדליק אחת, מכאן ואילך מוסיף והולך. דהנה שניהם לדבר אחד ירמוזו, כי הצדיק לאמתו של דבר הוא תמיד מוסיף והולך ומאיר יותר את אור הקדושה, כבחינת בית הלל שהוא מוסיף והולך, אולם בכל זאת בעיני עצמו הוא

מתייצבים בעדת צדיקים על מנת לפשפש במעשיהם ולברוק אם יש בהם איזה חסרון שצריך לתקנו, ובאים אלו שחמורות דומות עליהם כקלות להיות מוכיחים בשער את אלו שקלות דומות להם כחמורות. והיא שגורמת להם להיות וחטאים יחדיו ועוזבי ה' יבלו, כי אילו לא היו משימים עצמם למוכיחים בשער לפשפש בחסרונותיהם של הצדיקים, היתה להם תקוה שמא מפעם לפעם יעלה בלבם הרהור תשובה, שהרי אין לך אדם שאין לו שעה (אבות ה, ג), אולם בהיות שבשעה שלבם נוקפם, תחת לעשות תשובה בעצמם הם מפשפשים בחטאיהם של אחרים, המה גורמים בכך חורבן עולם וסופם שיכלו כאפם תקוה.

אשר על כן האדם הרוצה לתקן עולם במלכות ש-די, תחת שישים את עצמו כמוכיח בשער, טוב יותר שיעשה כעצת הרה"ק משינאווא זי"ע הנ"ל להרבות בעסק התורה לשמה ובאמירת תהילים, ובכך יפעל לתיקון העולם.

*

על פי דברינו יש לפרש את דבר המסורה (הובא בבעל הטורים, שמות כה, לה), ג' פעמים ונשמע, כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע (שמות כד, ז), ונשמע קולו בבואו אל הקודש (שם כה, לה), ונשמע פתגם המלך אשר יעשה בכל מלכותו (אסתר א, ב). הרמז, כי האיש שמקיים בעצמו כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע, לקדש ולטהר את ד' אמותיו, ולקיים את כל מצוות ה' מבלי לעבור אפילו על סייג ואפילו על מנהג קל, אזי גם אם ונשמע

בוה יוכן מה שאמרו בגמרא (סנהדרין נב, א), וכבר היו משה ואהרן מהלכין בדרך ונדב ואביהוא מהלכין אחריהן וכל ישראל אחריהן, אמר לו נדב לאביהוא, אימתי ימותו שני זקנים הללו ואני ואתה ננהיג את הדור, אמר להן הקב"ה, הנראה מי קובר את מי. ע"כ. וכבר תמהו בוה איך יתכן שנדב ואביהוא שעליהם אמר משה רבינו ע"ה (ויקרא י, ג) הוא אשר דבר ה' בקרובי אקדש יאמרו ח"ו כדברים האלה.

אלא שנדב ואביהוא ראו שמושה רבינו שם על פניו מסוה (שמות לה, לג) והוא דבוק כל היום בהשי"ת, ונמצא תדיר בעולמות העליונים, וכן אהרן הכהן נביא וקדוש ה' מרוד כל היום בעסק הקרבנות, ואינם מקדישים את זמנם להוכיח את בני ישראל ולהחזירם למוטב, משום כך בני ישראל חוטאים וחוזרים וחוטאים לפני הקב"ה, כמו ששינונו (אבות ה, ד) עשר נסיונות ניסו אבותינו את המקום ברוך הוא במדבר, שנאמר (במדבר יד, כב) וינסו אותי זה עשר פעמים ולא שמעו בקולי. ולזה אמרו נדב ואביהוא, אימתי ימותו שני זקנים הללו, שבהיות שהם כבר זקנים הם מרודים אך במחשבה של מתי אעשה גם אנכי לביתי, ואינם מתפנים לעסוק בתיקון בני דורם, לפי שכבר הגיעו למעלת זקן שקנה חכמה (קידושין לב, ב), המקדים תחילה להשתדל בתיקון עצמו. על כן אמרו, ואני ואתה ננהיג את הדור, לא על ידי פעולות רוחניות בלבד כמשה ואהרן, אלא בהנהגה של אמירת דיבורי מוסר ותוכחה כדי להחזיר את בני ישראל למוטב.

מתבונן כפי שהתבונן בעצמו הרה"ק מראולא זי"ע, שבתחילה היה סבור לתקן את העולם כולו, ושוב נוכח לראות שאין בידו אלא לתקן את בני עירו ואת שכניו ואת בני ביתו, עד שנוכח לראות שתחילה עליו לתקן את עצמו. וזו היא בחינת בית שמאי, שמתחילה הצדיק סבור להדליק שמונה נרות להאיר את אור הקדושה בעולם כולו, אולם שוב כשנוספת בו עוד דעת דקדושה, הוא מתבונן בדעתו שעליו תחילה להאיר את אור הקדושה בקרב בני עירו, ושוב הוא פוחת והולך ומתבונן שעליו תחילה לתקן את שכניו ואת ביתו, עד שלבסוף הוא מבין שראשית דבר הלוואי שיתקן תחילה את עצמו, כי איך יאיר לאחרים בשעה שגרו עדיין אינו דולק כראוי. וזו היא דרכם של הצדיקים להתנהג תמיד בהכנעה ובשפלות, להיות במחשבתם פוחת והולך ולהכיר יותר האמת.

נמצא שבית הלל אומרים מוסיף והולך, כפי שכך היא מידת הצדיקים באמת, שככל שהם מתעלים הם מאירים יותר ויותר לכל באי עולם, ואילו בית שמאי אומרים פוחת והולך, כפי ההתבוננות שהצדיקים מתבוננים בעצמם מתוך שפלות רוחם, שעליהם להיות בבחינת פוחת והולך לתקן בתחילה את עצמו. וגם בית הלל מודים לבית שמאי, שכשהארם מחשב חשבונו של עולם כשלעצמו, עליו לקיים קשוט עצמך תחילה, ולדעת שבכך שהוא מוסיף את אור הקדושה לעצמו, בכך הוא מאיר את אור ה' גם לאחרים.

חוממיהון של נדב ואביהוא, שאז התברר הדבר שאין ראוי להשתדל בתיקון הדור קודם שישלים את עצמו, ומה שאמרו אני ואתה ננהיג את הדור אינה הדרך הישרה, אלא צדקו דרכם של שני זקנים הללו משה ואהרן, אז ענו שרפי הקודש ואמרו השיבנו ה' אליך ונשובה, תחילה נפשפש ונבדוק בנגעי עצמנו ואנו עצמנו נשוב אל השי"ת, כי אפילו שרפי מעלה הבינו שכל עוד שאינם שלמים בתכלית עליהם לתקן את עצמם קודם שיתקנו את בני דורם.

*

עוד יבואר, כי הנה בחטא נדב ואביהוא נאמר (ויקרא י, א), ויקחו בני אהרן נדב ואביהוא איש מחתתו ויתנו בהן אש וישימו עליה קטורת ויקריבו לפני ה' אש זרה אשר לא צוה אותם. ויש להבין מהו ענין אש זרה שהקריבו נדב ואביהוא ומהו הרמז בוה.

ולדברינו יתבאר, דהנה כידוע עיקר דרכו של מרן הבעש"ט הקדוש זי"ע בקירוב לבבות בני ישראל לאביהם שבשמים, לא היתה בריבוי דברי מוסר ותוכחה וכדומה, כפי שכך היה דרכם של גדולי המתנגדים ובעלי המוסר, אלא דרכו בקודש שלו ושל תלמידיו הקדושים אחריו היתה להמשיך את אור הקדושה לעולם ובכך היו ממשיכים טובה לנשמות בני ישראל אפילו מבלי שירגישו בכך. הצדיקים היו נותנים להמון העם שיריים מן הדגים, מברכים אותם בברכת 'לחיים', מזכירים את שמותיהם בתפילת שמונה עשרה לטובה ולברכה, מעתירים בעדם בברכת

ועל זה אמר להן הקב"ה, הנראה מי קובר את מי, כי לאמיתו של דבר מעות היתה בידם, לפי שברגע אחד שהיה משה רבינו ע"ה מייחד יחודים לפני השי"ת היה פועל בקרב לבבות בני ישראל יותר מאלפי דרשות שהיו אחרים דורשים בפניהם כדי להחזירם למוטב. כי תחת להתעסק בניקוי וזיכוך גופותיהם של בני אדם, עדיף להתעסק בניקוי וזיכוך נשמותיהם, ותחת לדבר אל הגוף, טוב יותר לדבר אל הנשמה, ולכן עדיף שישתדל האדם בתיקון עצמו ועל ידי כך יתוקן מצב הדור ממילא, ולכן נענשו נדב ואביהוא.

בזה נראה לבאר מדרש פליאה (הובא בישמח משה, פרשת אחרי, ד"ה בקרבתי; וראה יושב אהלים, ריש פרשת שמיני), בשעה שנכנסו שני פולמסין הנורא לתוך חוממיהון של נדב ואביהוא, ענו שרפי הקודש ואמרו (איכה ה, כא) השיבנו ה' אליך ונשובה. והוא פלאי. אכן לפי דרכנו יבואר, כי הנה נדב ואביהוא לקחו להם דרך בעבורת השי"ת להפקיר את עצמם כדי להחזיר את בני ישראל למוטב ולתקן את העולם. אולם כשמתו נדב ואביהוא התברר הדבר שמשה ואהרן שהתעסקו בתיקון עצמם המה צדקו בדרכם, וכפי שאכן מצינו שמשה רבינו לא הוכיח את בני ישראל אלא סמוך למיתתו (דברים א, א וברש"י שם), כי רק בהיותו בן מאה ועשרים שנה כשהשלים את עצמו החל להוכיח את ישראל, אבל כל עוד שהיה סבור שעדיין לא השלים את עצמו, איך יבוא להוכיח את ישראל.

ועל כן בעת מיתתם, בשעה שנכנסו שני פולמסין הנורא לתוך

הרכה) למה הוצרכו לאותו הנם, הרי קיימא לן (פסחים עו, א) טומאה הותרה בציבור, והיו יכולים להדליק את המנורה בשמן טמא.

אלא שהכהנים הקדושים היו במדרגה זו שלא להוסיף אש מן ההדיוט על האש הבאה מן השמים, ולכן לא נתנו אלא את אותו פך אחד של שמן טהור שמצאו, וממנו על כך שהשי"ת יעשה את הכל, ונעשה בו גם והדליקו ממנו שמונה ימים.

*

בדרך זה נלך ונבאר אומרנו בתפילת על הניסים, בימי מתיתיהו בן יוחנן כהן גדול חשמונאי ובניו כשעמדה מלכות יון הרשעה על עמך ישראל וגו'. ולכאורה יפלא, מדוע לא נזכר בהמשך מה היו מעשיו של מתיתיהו במלחמה, רק תקנו לומר פעם אחת שהגם היה בימיו. ועוד יפלא, שהרי על פי הגודע (עיין יוסיפון פרק כ-כג) היה עיקר הנצחון על ידי יהודה המכבי בנו של מתיתיהו, ומדוע כאן מתייחס הנם בעיקר אל מתיתיהו.

אלא שאכן מתיתיהו לא השתדל בפעולה גשמית ולא יצא למלחמה בפועל, רק ישב במערה והיה דבוק בה' אלקיו, ודייקא בכך המשיך ופעל את כל הנצחון כאש מן השמים. ולכן מתייחס עיקר הנם אל מתיתיהו שערך את המלחמה והמשיך את הנם ברוחניות - על דרך שאמר יעקב אבינו ע"ה (בראשית מה, כב) אשר לקחתי מיד האמורי בחרבי ובקשתי, ותרנם אונקלוס, בצלותי ובנעותי - יותר מאל יהודה המכבי שערך מלחמה בידים.

השיבנו אבינו לתורתך וכו' ומייחדים יחודים, ומאלוהים היו בני ישראל בכל מקום שהם מקבלים על ידם הרהורי תשובה, וכך היו מנקים ומטהרים את גשמותיהם של ישראל. ולכן נקרא מרן הבעש"ט הקדוש זי"ע בתואר 'בעל שם טוב', כי הפך את כל העולם כולו והחזירו למוטב בתוך זמן קצר, לא ברעש ולא בשתדלנות, כי אם בכח קדושת שמו לבד. מרן הבעש"ט הקדוש היה דר בבית חרב והיה חופר חימר, וכך השיב את כל בני דורו לאביהם שבשמים.

זאת היתה גם דרכם של שני הזקנים משה ואהרן, שלא הוסיפו פעולה גשמית להביא אש מן ההדיוט כדי לעורר את לבבות בני ישראל לאביהם שבשמים, אלא סמכו על אש של שמים לבדה שהיא תרד ותטהר את לבבות בני ישראל מכל שמץ חטא ועון. אבל לעומתם נדב ואביהוא היו סבורים, שאין די לבטוח באש שלהבת הבאה מן השמים, אלא להוסיף גם אש זרה, אש הבאה מן ההדיוט, בדברי מוסר ותוכחה וכדומה, ולכן הביאו אש זרה אשר לא צוה אותם.

*

בזה יובן ענין גם חנוכה, כדתנו רבנן (שבת כא, ב) שכשנכנסו יוונים להיכל טמאו כל השמנים שבהיכל, וכשגברה מלכות בית חשמונאי ונצחום, בדקו ולא מצאו אלא פך אחד של שמן שהיה מונח בחותמו של כהן גדול, ולא היה בו אלא להדליק יום אחד, נעשה בו גם והדליקו ממנו שמונה ימים. וכבר תמזה המפרשים (עיין פני יהושע שם, ועוד

שמד, הסבורים להפסיק מלימוד התורה כדי לפעול, בבחינת שמוני נוטרה את הכרמים כרמי שלי לא נטרתי, בשעה שלאמיתו של דבר אי אפשר לפעול מאומה על ידי הפסקה מעסק התורה, אלא אדרבה עלולים לקלקל בכך עוד יותר.

על כן כשאנו רואים את מצב העולם יורד מדחי אל דחי, עלינו להרבות בעסק התורה כשלעצמנו, להסתתר ביערים ובמערות ולעסוק בתורה. בזמן שכל באי עולם מחללים רח"ל שם שמים, עלינו החיוב להרבות בקידוש שם שמים. בעת שכל בני האדם מריעים מעשיהם, עלינו להשתדל לעבוד את השי"ת ביתר שאת. כפי שהיה בימי מתתיהו ובניו שמסר הקב"ה זדים ביד עוסקי תורתך, היינו בשעה שהיו החשמונאים עוסקים בתורה, כי גם בצאתם למלחמה עסקו בתורה בלי הפסקה. ורק ולך עשית שם גדול וקדוש בעולמך ולעמך ישראל עשית תשועה גדולה ופורקן כהיום הזה, השי"ת בעצמו פעל את הישועה וקידש את שמו בעולם. ולכן ואחר כך באו בניך לדביר ביתך ופינו את היכלך, ומהרו את מקדשך, והדליקו נרות בחצרות קדשך, שלא הלכו לבשר על הנצחון בחוצות ולעשות עסק גדול מנצחון המלחמה, אלא באו אל דביר ביתך לטהר את בית מקדשו ויתברך.

ולזה מסיימים, וקבעו שמונת ימי חנוכה אלו בהלל ובהודאה, כי אילו לא היתה כוונתם בנצחון המלחמה לשם שמים בלבד לא היה הדבר נקבע לדורות, כפי שאנו רואים בפורקי העול

וזהו הרמז בשם 'מתתיהו', היינו 'מתת הוי"ה', שמדרגת מתתיהו כהן גדול היתה לדעת שכל הפעולות הנעשות כולן הן מתנת ה' לבדו מבלי צורך לאש זרה הבאה מן ההדיוט. מתתיהו ישב במקומו ועסק באמירת תהילים ובלומוד פרקי משניות, וכך המשיך את הגם, שהרי אין כוחם של בני ישראל אלא בפה (עין בראשית רבה סה, כ; ילקוט שמעוני פרשת בשלח רמז רלא), וכשזה קם זה נופל (רש"י בראשית כה, כג), וכדבר הנביא (זכריה ד, י) זה דבר ה' אל זרובבל לא כחיל ולא בכח כי אם ברוחי אמר ה' צבאות. מתתיהו כהן גדול שהיה בבחינת 'מתת י-ה' הבין שבדבקותו בהשי"ת יפעל הכל ולא יצטרך עוד לפעולה גשמית, שהרי אם ה' לא ישמר עיר שוא שקד שומר (תהלים קכו, א), ורק השי"ת הוא כל יכול והוא לבדו פועל את הכל.

ולכן אפילו כשעמדה מלכות יוון הרשעה על עמך ישראל להשכיחם תורתך ולהעבירם על חוקי רצונך, ידעו מתתיהו ובניו שלא בהם תלוי נצחון המלחמה, אלא ואתה ברחמיך הרבים עמדת להם בעת צרתם, רבת את ריבם, דנת את דינם, נקמת את נקמתם, מסרת גבורים ביד חלשים, ורבים ביד מעטים, וטמאים ביד טהורים, ורשעים ביד צדיקים, וזדים ביד עוסקי תורתך, נקט 'עוסקי תורתך' בלשון הווה, כי לא פסקו מתלמודם כדי לצאת למלחמה, אלא גם בעת הנצחון היו עוסקים בתורה, והשי"ת מסר את שונאיהם בידיהם. ולהוציא מלב תועי לב בדורנו דורו של

מראפשיין זי"ע שעבודתו בקודש היתה בהסתר שבתוך הסתר כל ימי חייו, ולכן אצל הצדיקים היתה עיקר עבודתם בלילה, ועל זה אמר הרה"ק מראפשיין וכן אמרו עוד צדיקים לדרכם בקודש (עיון חידושי הרמ"ל מסאסוב, ענינים שונים, אות קח; ועוד) שיש ללמוד שבעה דברים בעבודת ה' מן הגנב, ואחד מהם שהגנב עיקר עבודתו בלילה באין רואה (ראה בבא מציעא פג, ב), וזהו בבחינת מאויבי תחכמי (תהלים קי"ט, צח) שלומדים דרך בעבודת ה' מצד הרע ואכמ"ל.

וזו היא דרך העבודה הישרה לעמוד בלילות לפני השי"ת בבכי ובתחנונים, באמירת שערי ציון וכדומה, ועל ידי כך ימשיך השי"ת לכלל ישראל שפע טוב ברוחניות ובגשמיות. כפי שהיה בימי מתתיהו כהן גדול חשמונאי ובניו, שמסר הקב"ה זדים ביד עוסקי תורתך, שהיו בבחינת מתתיהו 'מתת י-ה', כדאיאת (איכה רבה ד, טו) על חזקיהו המלך שעמד ואמר, אני אין בי כח לא להרוג ולא לרדוף ולא לומר שירה, אלא אני ישן על מטתי ואתה עושה וכו' עיי"ש. רק כאשר ואתה ברחמיך הרבים עמדת להם בעת צרתם וכו' אז מסרת גבורים ביד חלשים וכו' ולך עשית שם גדול וקדוש בעולמך וכו'. ואילו הפועל בדרך הטבע אין בידו לפעול מאומה לא ברוחניות ולא בגשמיות, כי נגד רשעים אי אפשר לפעול בדרכי הטבע, אלא בכח אלקי בחינת מתת י-ה.

ולזכר הדבר התקינו חכמים (שבת כא, א), כבתה נר חנוכה אין זקוק לה, ולכאורה יפלא מדוע הקילו חכמים

שבשעת נצחונם הם מרימים קול רעש גדול בקולות וברקים, אולם אחר זמן מה אבד זכר הדבר, על דרך האמור (תהלים א, ד) לא כן הרשעים כי אם כמוין אשר תרפנו רוח. אבל החשמונאים כיון שהיתה כוונתם לקדש שם שמים, התקיים בהם האמור (משלי יב, ז) בית צדיקים יעמוד, ונקבעו ימי חנוכה לדורות, כי הם האירו את אור ימי החנוכה עד היום הזה להודות ולהלל לשמו הגדול יתברך, וימי החנוכה שאנו עושים כיום הזה הוא מכוחם של החשמונאים בימים ההם, לפי שכל הנעשה על דבר כבוד שמו הוא דבר המתקיים, על דרך שאמרו דברים היוצאים מן הלב נכנסים אל הלב.

וזוהו הרמז במה שהתקינו לומר, הנרות הללו אנו מדליקין על הניסים ועל הנפלאות ועל התשועות ועל המלחמות שעשית לאבותינו בימים ההם בומן הזה על ידי כהניך הקדושים. הכוונה, סיבת הדבר שאנשים שפלים כערכנו יש לנו את הזכות להדליק נרות חנוכה, הוא מכח הכהנים הקדושים בימים ההם, כי אנו מצד עצמנו לא היינו ראויים להדליק את הנרות כלל ועיקר, וזהו הנרות הללו אנו מדליקין וגו' רק על ידי כהניך הקדושים וכחכם.

*

מבך עלינו ללמוד שעיקר עבודת האדם את השי"ת צריכה שתהיה בינו לבין קונו מבלי רעש ופרסום, לעבוד את השי"ת בהסתר ובאין רואה, כמו שידוע דרכו בקודש של הרה"ק

אם רצוננו להמשיך שפע רוחניות וגשמיות לבני ישראל, הדרך הנכונה אינה על ידי דיבור ותוכחה, כי על ידי כך עלולים לקלקל עוד יותר ולהימשך אחר הרשעים, כאמור הבה נרדה וְנִבְלָה שם שפתם, שהדיבור עלול לבלות ולקלקל. אלא הדרך הנכונה היא נרדה אחר פלשתים לילה, לרדת אחר הסטרא אחרא ולהתגבר עליה כלילה בניענע בחדרי חדרים, וכך נרדה ונשברה לך אוכל, להמשיך לבני ישראל בני חיי ומזוני.

כדי לפעול נרדה ונשברה לך אוכל, לייחד את הצירוף היוצא מתיבת 'אוכל' [בגימטריא א-ל הוי-ה] (עין סידור הארז"ל, כוננת ברכת המזון), בבחינת ישראל מפרנסים לאביהם שבשמים (עין זוה"ק פרשת ויקרא, ח"ג דף ג, ב), אין הדרך על ידי נרדה וְנִבְלָה שם שפתם על ידי דיבור ותוכחה אל הרשעים, אלא על ידי נרדה אחר פלשתים לילה כאין רואים בנינו לבין עצמנו נבטל את כח הקליפה והסטרא אחרא, ורק כך יתגדל ויתקדש שמיא רבא.

במצוה חשובה זו שלא לחזור ולהדליק נר חנוכה שכבה. אכן הענין בזה לרמוז, שלא יחשוב אדם לעמוד ברשות הרבים על יד נרו כל משך זמן הדלקתו לראות אם הוא דולק כראוי, כדי להודיע ולפרסם לעיני כל הגויים את נפלאות השי"ת שהפליא לעשות עמנו, כי אם יעשה כן מתי יעשה גם הוא לביתו שהוא עצמו יכיר בניסי השי"ת ובנפלאותיו. על כן הרוצה להאיר לארץ לכל העולם כולו, לא יעמוד בחוץ לשמור את נרו, כי בהדי כבשי דרחמנא למה לך (עין ברכות י, א), אלא אדם בא מן השדה בערב, אם רגיל לקרות קורא ואם רגיל לשנות שונה (עין ברכות ד, ב), וכשהוא יעסוק בשלו בלימוד התורה ובעבודת ה', גם השי"ת יעשה את שלו להאיר את נרו כראש כל חוצות, ולא על האדם מוטל הדבר להאיר את נרו אחר שהוא כבר עשה את המוטל עליו.

*

בזה שוב נשוב לכאר את דבר המסורה בפרשתנו, נרדה ונשברה לך אוכל, הבה נרדה וְנִבְלָה שם שפתם, ויאמר שאול נרדה אחר פלשתים לילה. הרמוז,

לעילוי נשמת

הרה"ח ר' שמחה ניסן ז"ל בן הגה"ח ר' שלמה דוד ז"ל רוטנברג

נלב"ע ביום כ"ב תמוז תש"ע – תנצב"ה

מרשימותיו נערכו דברות הקודש בעידן רעוא דרעיון בגליון זה

שנמסר לידינו באדיבות לבו של בנו הרה"ג ר' שלמה דוד רוטנברג ז"ל

נלב"ע ביום כ' תשרי, ד' דחזה"מ סוכות תשע"ח – תנצב"ה

לזכות רפואתה השלימה של

מרת **אסתר בת זולה** שתחי' לאו"י"ט

ישלח לה הקב"ה עזרו מקודש לרפואתה ולהחלימה מהרה בתוך שאר חולי ישראל

בשולחן הטהור ליל ש"ק פרשת מקץ שבת חנוכה תשכ"א

לחיות, ולכן זה שאמר ראובן השליכו אותו אל הבור של נחשים ועקרבים היה לטובתו.

זה גם פירוש מאמר חז"ל (גיטין נו, ב) כל המיצר לישראל נעשה ראש, ולכאורה קשה הלא אדרבה משום שהוא מיצר לישראל ראוי הוא לעונש ולא לשכר, אלא שהקב"ה מנשא את המיצר לישראל ונותן לו כל טוב, ומשום כך נסתם פי המקטרג ובאה מליצת יושר על ישראל, מה אם לצורר הזה נותן לו הקב"ה כל טוב והמקטרג מעלים עינו ואינו מקטרג מאומה, על אחת כמה וכמה שבני ישראל ראויים שיתן להם כל טוב בטובה כפולה ומכופלת.

בהאמור גם יפורש אומרנו בימי החנוכה בתפילה, בימי מתתיהו בן יוחנן כהן גדול חשמונאי ובניו, כשעמדה מלכות יון הרשעה על עמך ישראל וכו', היינו כיון שבתחילה היתה לרשעים האלו עמידה, דייקא משום כך היתה הגאולה לישראל ועשה הקב"ה עמהם ניסים גלויים וגדולים.

על פי זה יבואר הכתוב הכא, וירא יעקב כי יש שכר במצרים, היינו שאפילו במצרים ערות הארץ ומקומם של הרשעים יש להם כל טוב, ויאמר יעקב לבניו למה תתראו, רצ"ל אם כן אין אתם כבר צריכים ליראות, דאנו אף על פי שיש עלינו דינים והיה רעב אבל כנגד המצרים אנו כצדיקים, ואם להם נותן הקב"ה מזון וכל טוב על אחת כמה וכמה שאנו ראויים לכל זה.

בתוה"ק (בראשית מב, א) וירא יעקב כי יש שכר במצרים ויאמר יעקב לבניו למה תתראו וגו'.

כבר נתקשו המפרשים בפירוש הדברים וביארו לדרכם בקודש. והנראה לי לבאר על פי מה שפירש האלשיך הקדוש את דבר הכתוב (דברים י, טו) רק באבותיך חשק ה' לאהבה אותם ויבחר בורעם אחריהם בכם מכל העמים כיום הזה, וז"ל, רק באבותיך חשק ה' לאהבה אותם לגודל כשרונם הוא שחשק ה' לאהבה אותם מצד עצמם, כי מאז ברא העולם חשק לברוא העולמות לשיכראו האבות לאהבה אותם. אך מה שרצה בכם לא שמצד עצמכם אתם כדאים רק שויבחר בורעם וכו', כי לא היו רק שהעריך אתכם בערך העמים וראה שבערכם אתם טובים מהם, וזהו ויבחר בורעם אחריהם בכם מכל העמים. ואין זה רק כיום הזה שקבלתם התורה ומצוות כולן. עיי"ש בד"ק.

בזה יתורץ מה שראובן ברצותו להציל את יוסף אמר לאחיו (בראשית לו, כב-כד), אל תשפכו דם השליכו אותו אל הבור הזה וגו', ויקחוהו וישליכו אותו הבורה והבור ריק אין בו מים, מים אין בו אבל נחשים ועקרבים יש בו (רש"י שם מהגמ' שבת כב, א). הכוונה שידע ראובן שהקב"ה ירחם על יוסף בשביל הנחשים ועקרבים, כי יוסף הצדיק ודאי ראוי לחיות יותר מנחשים ועקרבים, ואם נחשים ועקרבים רוצה הקב"ה שיחיו על אחת כמה וכמה שיוסף הצדיק ראוי

דברי תורה

מכ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א

אמונה שלימה בהקב"ה שמקדים רפואה למכה

כלומר שהוא מאמין ויודע שה' אתו למלא משאלות לבו לטובה בכל רגע המצטרך, וכשיתפלל לפניו יתן לו כאב רחמן הנותן לבנו כל אשר יחסר לו. אבל יש מדרגה גבוהה מזו, שמאמין בהשי"ת שהכין לו וזימן עבורו מתחילה את כל צרכיו, והכל מוכן ועומד לפניו מששת ימי בראשית ואין כל חדש תחת השמש, אלא שהאדם בחוסר דעתו סובר שחסר לו. ומשל למה הדבר דומה לסומא ששולחן ערוך לפניו במאכלים ומיני מטעמים לרוב והוא צועק ומבקש לחם להשקיש את רעבונו, וכל העוברים מביטים בו בחמלה שהרי הכל מונח לפניו וצריך אך להושיט ידו וליטול.

וזו מדת הצדיקים שמברכים שעשה לי כל צרכי בלשון עבר, כי הם יודעים ומאמינים דכל מה שנדמה להם שהם זקוקים לו, הכל כבר הכין להם אביהם שבשמים מתחילה, ולכן כל תפילותיהם אינם בנוסח של בקשה על העתיד כאילו חסר להם דבר והם מבקשים זאת, אלא בנוסח הודאה על העבר שהשי"ת הזמין להם כל צרכם ואין חסר להם כלום.

וידועה קושיית הבית יוסף (אורה חיים, סימן תרע) למה עושים חנוכה ח'

בתורה"ק (בראשית מא, א) ויהי מקץ שנתים ימים ופרעה חולם והנה עומד על היאור.

איתא מקדמונים (שלטי הגבורים על המדרכי, שבת, פרק ב, אות ג) רמז תביבת 'שנתים' ראשי תיבות ש'מאל נ'ר ת'דליק י'מין מ'זוזה, ויש לבאר השייכות לפסוק זה. עוד איתא (שם; מטה משה, חלק ה, אות התקצ"ג) על הפסוק בהמשך הפרשה (נג, טז) וירא יוסף אתם את בנימין ויאמר לאשר על ביתו הבא את האנשים הביתה וטבוח טבח והכן וגו', דאות ח' של טבח, ותיבת והכן, הם אותיות חנוכה, וצריך ביאור הרמז לחנוכה מפסוק זה דייקא.

אמונה שהקב"ה הכין לאדם כל צרכו כבר מראשית הבריאה

יש לומר על פי דברי כ"ק אאדמו"ר זי"ע (שפע חיים, רעוא דרעיון ח"ב, פרשת וישב, מאמר ד) על מה שיסודו לברך בברכות השחר ברכת שעשה לי כל צרכי, ולנוסחא אחרת אומרים העושה לי כל צרכי, דהם שני מדרגות במדת הכמחון, דהעושה לי כל צרכי הוא בלשון הוה,

שבת, פרק ב, הלכה ו), ועומדים אז מיימינים ומשמאילים לבדוק ולבחון אם ראוי הוא לברוא עבורו את הרפואה. ברם כיון שהקב"ה כבר הקדים רפואה למכה, והרפואה לכל אדם מוכנת ומזומנת מתחילה, אזי כאשר באה המכה אין צריכים לדון אותו מקודם, וקל יותר להמשיך לו הרפואה.

הקדמת אפרים למנשה רומזו להקדמת רפואה למכה

בענין זה איתא מהרה"ק מבארדיטשוב זי"ע בספה"ק קדושת לוי (פרשת ויחי, ד"ה בפסוק ויברכם) לבאר הענין שהקדים יעקב את אפרים למנשה, דבלידת מנשה אמר יוסף (בראשית מא, נא) נשני אלקים את כל עמלי ואת כל בית אבי, והיינו שבכה והצטער על שגורש מבית אביו ושכח מראה הבית וצורתו הקדושה של יעקב, ואף התורה שלמד ממנו נשכחת מאתו, ובכה כמר נפשו או לי באשר אני נמצא במקום חשוך וזוהמא ושכך עלתה לי. אמנם בלידת אפרים כבר התנחם בראותו שהקב"ה נמצא עמו בכל מקום, ואף במצרים עזרו, ואמר (שם, נב) כי הפרני אלקים בארץ עניי, כי לא יטוש ה' עמו ונחלתו לא יעזוב גם בארץ עניים, ובכך נתנחם.

לבן הורה יעקב אבינו להקדים את אפרים לפני מנשה, לרמז ענין זה שהקב"ה מקדים רפואה למכה, ואמר לבנו ליוסף לכל ידמה דרך לאחר ששכח בית אביו ועברו עליו צרות אזי נבראה עבורו הישועה, אלא הקב"ה ברא את הישועה עוד קודם לכן והכל היה מוכן ומזומן מראש, עיי"ש דבה"ק.

ימים, והלא ביום הראשון היה שמן מן המוכן ולא ארע בו גם ולמה מדליקים אז נרות תנוכה. ולהנ"ל יש לומר דהא גופא היה הגם שהלכו לחפש שמן ולא נתייאשו לומר דלשוא כל עמלם מאחר שהיוונים פרצו חומות מגדלי וטמאו כל השמנים, אלא האמינו בה' ובטחו בישועתו שבוודאי הזמין ושמר עבורם מתחילה פך של שמן שלא נמא. ורמז לזה תקנו ימים אלו בהלל ובהודאה, בחינת הודאה דייקא, המורה על גודל מדרגת הבטחון כנ"ל שאין מבקשים על העתיד אלא מודים על העבר, עכדה"ק ועיי"ש עוד באריכות לדרכו בקודש.

בניקל להמשיך רפואה לחולה מכיון שהיא קודמת למכה

יש להוסיף עוד, דכאשר יהודי יודע ומאמין באמת שהקב"ה הכין לו הכל כבר מאז בריאת העולם, והוא חוקק הדבר בנפשו באמונת אמת, הרי בזה גופא הוא זוכה להשפעות טובות רחמים וחסדים. דהנה אמרו חז"ל (מגילה יג, ב), אין הקדוש ברוך הוא מכה את ישראל אלא אם כן בורא להם רפואה תחילה שנאמר (הושע ז, א) כרפאי לישראל ונגלה עון אפרים. וכבר עמד בזה בעין יעקב דמה תועלת יש בהקדמת הרפואה כאשר אין זו מונעת את המכה.

אמנם כאשר מקדימים המכה לפני הרפואה, אזי כאשר לוקה האדם ונחלה וצריכים להמציא אז עבורו רפואה חדשה, הרי מלך במשפט יעמיד ארץ, והשמן מקטרג בשעת הסכנה (ירושלמי

האמונה שהקב"ה הכין מתחילה פך שמן טהור

בכך יותן מעם למה נקרא יום ח' דחנוכה "זאת חנוכה", ועל פי האמור מדברי כ"ק אאדמו"ר זי"ע שעושים יום נוסף בחנוכה זכר לזה שעלה על דעתם לחפש שמן בידעם ובאמונתם שהקב"ה בוודאי הכין להם מתחילה פך שמן מוכן להדלקת. וכיון שביום אחרון של חנוכה קוראים נשיא לבני מנשה, וקוראים אותו אחרי נשיא לבני אפרים, שזהו רמז לכך שהוקדמה רפואה למכה, לכן קוראים אותו זאת חנוכה, כי זה היה הכח להמשיך הישועה בזכות אמונתם השלימה שהקב"ה הכין להם מכבר פך שמן טהור.

ובן הוא אצל כל אדם שמתחזק באמונה ויודע שארון עולם אשר מלך בטרם כל יציר נברא הכין כבר בבריאת העולם לכל נברא לכל בריה ולכל נוצר את כל הנצרך לו, ומאמין שהכל מוכן מששת ימי בראשית, אזי מדה כנגד מדה הוא נדון על פי הנהגה זו, שאומר השי"ת כבר מאז ומקדם הכינותי לו צרכיו והקדמתי לו רפואה למכה ואינו חסר מאום, ולכן מדת הדין אינה חלה עליו.

ענין זה צריך לחזור ולשנן, ואף שכל אחד בטוח בעצמו שהוא מאמין, עדיין לא הגיע באמת לאמונה השלימה והתמימה שיש בה הרבה מדרגות. ולשם כך צריך האדם ללמוד בספרים הקדושים, בפרט בספרי תלמודי הבעש"ט, ובנוסף להתחנן ולהתפלל אל הבורא כל עולמים, אל תשליכני מלפניך ותשפיע עלי שאוכל להאמין בך באמת.

ויורמז בלשון הכתוב (שם מה, ט), ויברכם ביום ההוא לאמור בך יברך ישראל לאמר ישימך אלקים כאפרים וכמנשה וישם את אפרים לפני מנשה, שיעקב אבינו אמר בך יברך ישראל, שתמיד יברך ה' את ישראל באופן של ישימך אלקים כאפרים וכמנשה, אפרים קודם למנשה, והיינו להקדים הרפואה למכה. ובוה פעל יעקב אבינו שכאשר ח"ו תבוא מכה על אדם מישראל יזכה מיד לרפואה ולא יחשבו ולא ידונו אותו או אם הוא ראוי או לא, כיון שהכל מוכן ומזומן ועדיין לא חלה עליו מדת הדין. ואתי שפיר שחז"ל למדו הא דרפואה קודמת למכה מהפסוק כרפאי לישראל ונגלה עון אפרים דייקא, לרמז על מה שיעקב אבינו הקדים את אפרים לפני מנשה.

בן הכתוב אומר (ירמיה לא, יט) הבן יקיר לי אפרים אם ילד שעשעיים כי מדי דברי בו זכור אוזכרנו עוד על כן המו מעי לו רחם ארחמנו נאם ה'. שכאשר המקטרגים חפצים לדון את ישראל אם ראויים הם אם לאו, ומדת הדין מעכבת הטובה בטענה שאינם ראויים, אזי אומר הקב"ה, הבן יקיר לי אפרים, היינו שאצל ישראל הרניי מקדים רפואה למכה וכענין אפרים שהוקדם למנשה. ולכן גם כי מדי דברי בו, דיבור לשון קשה (מכות יא, א), והיינו כנגד המקטרגים ומדת הדין המדברים סרה על ישראל, אומר הקב"ה זכור אוזכרנו עוד ונגו' רחם ארחמנו נאם הוי"ה, שם הוי"ה מורה היה הוה ויהיה למעלה מן הזמן, והיינו שהכין הרפואה קודם המכה וממילא אין למדת הדין מקום לחול כלל.

שכל ירידתו היתה הכנה לגלות מצרים, ונמצא שכל מעשה המכירה היה הרפואה לקראת גלות מצרים. ולכן נרמז חנוכה בפסוק זה דייקא, כאמור שחנוכה מורה גם על ענין האמונה השלימה והקדמת הרפואה למכה.

אמונה בהקב"ה שבכל מצב מקדים רפואה למכה

זהו, ויהי מקץ שנתים ימים ופרעה חולם, דתיבת פרעה הוא מלשון התגלות כמו (שמות לב, כה) כי פרעה אהרן (אגרא דכלה, פרשתו, ד"ה ויהי מקץ), ואילו תיבת חולם מורה על חסדים, מלשון החלמה ורפואה, וכן חל"ם עולה כמנין ג' פעמים שם הוי"ה שהוא מקור הרחמים.

ואמר הכתוב, ויהי, אין ויהי אלא לשון צער (כמדבר רבה י, ה), דכאשר נדמה לאדם שבאה עליו צרה גדולה, יתבונן מקץ שנתים ימים, שזה היה תקופת הימים שאז הוברר ליוסף שהקב"ה הקדים רפואה למכה, ושכל שהותו בבית האסורים היה בכדי שיעלה לגדולה. וכן הוא אצל כל אדם בשעת צרה שכעבור תקופת זמן, ופרעה, היינו יתגלה לו כנ"ל, חולם, שהצרות היו רחמים וחסדים, ושכל הצרה היתה בבחינת תרופה קודמת למכה, ואז והנה עומד על היאור, יאור מלשון אורה ורחמים, והיינו שיתברר לו שהכל נגרם מהבורא כל עולמים כהשפעה טובה גבוה מעל גבוה, ולכן אין להצטער כלל על כל מכה שתבוא, כי הלא הרפואה מוכנה מקודם על ידי הקב"ה הטוב והמטיב.

מכירת יוסף היתה רפואה שקדמה למכה

בחינה זו ראו בחוש בכל פרשת מכירת יוסף וירידתו מצרימה, דמתחילה עברו על יוסף צרה אחר צרה ויגון אחר יגון, דבהיותו בן שבע עשרה שנה כשהוא בר חכים לאביו, כבר סבל מרורות מקנאת אחיו, עד שהשליכוהו הכורה ומכרוהו לערות ארץ מצרים, בבית פוטיפר. ואם כבר בא אז מעט אל המנוחה כאשר מינהו פוטיפר על ביתו, אזי תוך זמן מועט נטפלה אליו המרשעת והוא צדיק יסוד עולם עמד בנסיון ובגין כך השליכוהו לבית הסוהר וסבל יסורים גוראים, צרה כפולה ומכופלת, גולה בתוך גולה. אך לבסוף נמשך מזה כל ההשתלשלות שבא לפרעה לפתור החלום ונעשה משנה למלך והיה זן אבא ברא, יוסף הוא המשביר, והכל כתוצאה ממה שהיה בבור בית הסוהר ופתר שם החלומות. ובוה נתברר ונתודע שכבר מראשית הקדים הקב"ה הרפואה למכה והיה חסר רק השתלשלות הדברים.

לבן אמר יוסף לאשר על ביתו, הבא את האנשים הביתה וטבוח טבח והכן, והסעודה היתה להורות על האמונה השלימה, דמלבד מה שהוקדמה רפואה למכה לגבי יוסף, הרי כן הוא לגבי כל בני ישראל, כדשינינו (שבת פט, ב) ראוי היה יעקב אבינו לירד למצרים בשלשלאות של ברזל וכו', והוברר למפרע שלכל הצרות והמכות קדמה הרפואה שהרי כבר נגזר (בראשית טו, יג) כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם, ועל ידי מכירת יוסף בא הדבר בכבוד ובטוב תחת שיהיה בקושי. וזהו והכן, היינו

יבין שמועה, ושרויים אנו במצב גרוע משקיעת חמה כי המצב הוא ממש 'וימש חושך', הרי גם בזמן כזה צריכים להתחזק ביתר שאת באמונה אמיתית ושלומה ולזכור שהבורא כל עולמים הקדים רפואה למכה כמו שהיה בנס חנוכה, דאף כשנכנסו יונים להיכל וממאו כל השמנים, מצאו לבסוף פך שמן שהקב"ה הכין מתחילה.

מזה נתחזק דחס לנו מלהתייאש וליפול לעצבות, אלא לידע נאמנה שהישועה מוכנה לנו מקדם, וזה אלקינו קיינו לו נגילה ונשמחה בישועתו, הנה זה עומד אחר כתלנו והכין לנו פך שמן לישועה. ולכן חנוכה הוא מלשון חינוך והרגל לגאולה העתידה (כני יששכר, מאמרי כסלו טבת, מאמר ב, אות ח), כי על ידי האמונה השלימה שנתעורר בלב כל אחד בימי החנוכה, מבטלים כל הקטרוגים ומעוררים בחינת הקדמת רפואה למכה.

מתוך ד"ק בעידן רעוא דרעוין
ש"ק פרשת מקץ תשנ"ו

לבן דווקא בתיבת שנתים, שכאמור זה היה תקופת הזמן מאז פתרון החלומות בבית האסורים ועד יציאתו והתמנותו למשנה למלך, שאז הוברר שהקב"ה מקדים רפואה למכה, נרמז ענין חנוכה, ש'מאל נר ת'דליק י'מין מ'זווה, דכאמור זהו כל הענין של חנוכה, ללמד לבני ישראל להתחזק באמונה בה' שמקדים תמיד רפואה למכה. ויתבונן האדם גם במזווה שמזכירה לאדם בכניסתו לביתו וביציאתו להתחזק באמונת אמת כי ה' אלקינו ה' אחד, הוא ית"ש מהווה כל הוויות, תקיף ובעל היכולת ובעל הכוחות כולם, והוא תקיף בעליונים ובתחתונים ולית אתר פנוי מיניה.

ומדליקין על פתח הבית ומשתשקע החמה (שבת כא, ב), לרמז דגם כאשר נדמה שאפילה שוררת בעולם ושאנו מגורשים חוצה מבלי שום נקודת אור לאחיוה ולהתחזקות, ועומדים אנו בפרשת דרכים מכלי לידע להיכן נלך ולהיכן נבוא, את מי נשאל עצה הן ברוחניות והן בגשמיות, מי יורה דעה ומי

לעילוי נשמת

הר"ר **פינחס** ב"ר גבריאל ז"ל

נלב"ע ביום ל' כסלו תשע"ה

תנצב"ה

לעילוי נשמת

מרת **אייגא** ע"ה בת הרה"ח ר' יעקב ז"ל

נלב"ע ביום ג' טבת תשנ"ב

תנצב"ה

הר"ר שלום אליהו וייצנר הי"ו

קרית בעש"ט, פתח תקוה

בן הרה"ח ר' משה מתתיהו הי"ו, וחתן הרה"ח ר' אפרים רייך הי"ו
לזכות בנו אהרן צבי שיחי' שנוולד במזל טוב
יזכה לגדלו לתורה לחופה ולמעש"ט, ולרוב נחת ואושר כה"ו

משפחת לידר הנכבדה הי"ו לעילוי נשמת

מרת זיסל נעמי ע"ה בת הרה"ח ר' חיים אלישע ווקסמן ז"ל
אשת ייבלח"ט הרה"ח ר' חיים גרשון לידר הי"ו
נלב"ע ביום ג' טבת תשע"ח
תנצב"ה

הרה"ח ר' אשר ענזיל קורנפלד הי"ו - ירושלים
והרה"ח ר' נתן יהודה קורנפלד הי"ו - ביתר עילית
לעילוי נשמות

אביהם הרה"ח ר' יצחק ז"ל ב"ר נתן יהודה הי"ד
נלב"ע ביום ד' טבת תשס"ח
אימם מרת נעבא ע"ה ב"ר שלמה פרידמן ז"ל
נלב"ע ביום א' דראש השנה תשפ"ב
וזקינתם מרת פערל ע"ה ב"ר ישראל ז"ל
נלב"ע ביום י' טבת תשמ"ג
ומרת הדסה ע"ה ב"ר אשר ענזיל ז"ל פרידמן - נלב"ע ביום כ"ט כסלו תשל"ז
תנצב"ה

הרה"ח ר' אברהם נפתלי הערץ רייכמן הי"ו - קרית צאנו, נתניה
הרה"ח ר' עזריאל רייכמן הי"ו - קרית צאנו, נתניה
הרה"ח ר' יוסף רייכמן הי"ו - ביתר עילית
הרה"ח ר' בן ציון רייכמן הי"ו - בית שמש
לעילוי נשמת

אביהם הרה"ח ר' דוד בן הרה"ח ר' ברוך ז"ל רייכמן
נלב"ע ביום ו' טבת תש"ע
תנצב"ה

הרה"ח ר' יחיאל חנה לנגסאם הי"ו

אלעד

לזכות בתו תחי' לרגל שמחת נישואיה במזל טוב
עב"ג המו"מ בתויר"ש הבה"ח מורינו אריה דב בלומנטל שיחי'
בן הרה"ח ר' מרדכי ברוך הי"ו

החתונה אי"ה ביום שני הבעל"ט, ב' טבת, באולמי 'היכל רוזנברג' קרית צאנו נתניה
יזכו להקים בית נאמן בישראל ויעלה זיווגם יפ"ה יפ"ה, ולרוב נחת ואושר כה"י

המחותנים, הרה"ח ר' חיים מאיר איימר הי"ו

מודיעין עילית

והרה"ח ר' אלטער חיים פנחס מרדכי באנדא הי"ו

קרית צאנו, נתניה

לזכות בנו המו"מ בתויר"ש הבה"ח החבר שמעון איימר שיחי'
ובתו הכלה תחי' לרגל שמחת נישואיהם במזל טוב

החתונה אי"ה ביום שלישי הבעל"ט, ג' טבת, באולמי 'היכל רוזנברג' קרית צאנו נתניה
יזכו להקים בית נאמן בישראל ויעלה זיווגם יפ"ה יפ"ה, ולרוב נחת ואושר כה"י

המחותנים, הרה"ח ר' דוד הרשקוביץ הי"ו

חיפה

והרה"ח ר' מאיר ישראלי הי"ו

ביתר עילית

לזכות בנו המו"מ בתויר"ש הבה"ח אפרים פישל השקוביץ שיחי'
ובתו הכלה תחי' לרגל שמחת נישואיהם במזל טוב

החתונה אי"ה ביום רביעי הבעל"ט, ד' טבת, באולמי 'פארהאנד' בית שמש
יזכו להקים בית נאמן בישראל ויעלה זיווגם יפ"ה יפ"ה, ולרוב נחת ואושר כה"י

הרה"ח ר' חיים אליעזר ויינברגר הי"ו

אלעד

ובנו הר"ר יעקב ויינברגר הי"ו

אלעד

לזכות נכדו בנו-בכורו הב' שמואל שיחי'

שנכנס לעול' המצוות במזל טוב

יזכו לראותו עולה ומתעלה במעלות התורה והיראה, ולרוב נחת ואושר כה"י